

SenseHub®

Monterings- og oppstartsguide

Ammeku

Velkommen som SenseHub-bruker!

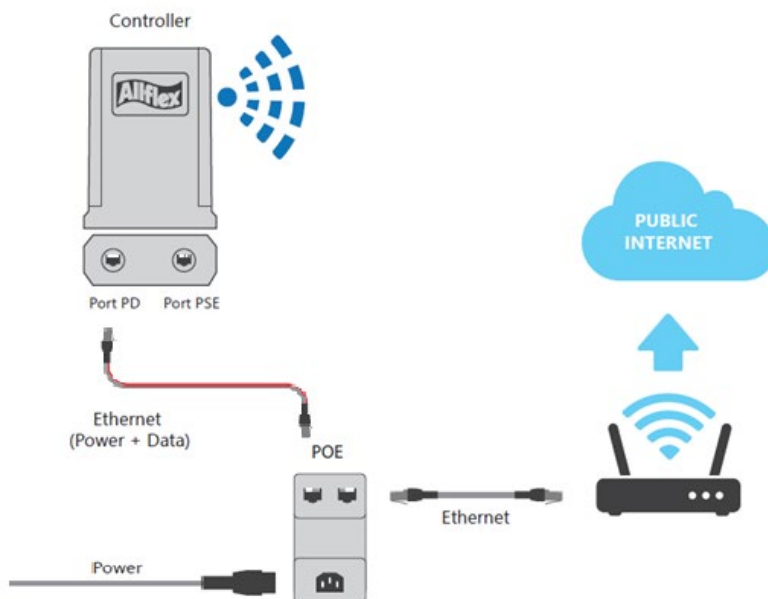
Verdt å vite:

- Du må bruke strømforsyninga som følger med i pakken med SenseHub-controlleren.
- Strømforsyninga kobles til internettrouter med kort grå kabel, og til controller med lang svart kabel.
- NB: Strømforsyninga er ikke vanntett og må derfor plasseres innendørs i et tørt rom.
- Nettkabel: Bruk kun de to originalkablene som følger med i pakken.
- Antennen sitter innebygd i controlleren og tar imot signaler også når internett er nede.
- Dekning for antenne/controller: Maks 500 m x 200 m (teoretisk, ved fri sikt).
- Du kan seriekoble flere antenner til controlleren for å få større rekkevidde. Ekstra antenner bestiller du som ekstrautstyr.

NB1: Dersom du skal bruke SenseHub i et fjøs som *ikke* har PC, må du koble opp anlegget midlertidig i (for eksempel) bolighus, og deretter flytte anlegget til fjøset etter at registreringen er utført.

NB2: Det beste for anlegget er at det er konstant påkoblet internett og strøm, men trekk gjerne ut strømmen ved fare for tordenvær. SenseHub må uansett ikke være frakoblet nett/strøm over 80 dager. Da kan kontoen kan betraktes som inaktiv, og står i fare for å bli slettet.

1. Monter controlleren

1. Monter controlleren der du mener den vil gi best dekning av dyra som skal overvåkes. Vær oppmerksom på at antenne som skal lese transponderne sitter innebygd i controlleren. Den må derfor monteres i husdyrrømmet.
2. Trekk **svart kabel** mellom utgang merket **PD** på controlleren og utgang merket **Data & Power Out** på strømforsyningen (uttak til venstre når du ser strømforsyningen forfra, som på bildet til høyre nedenfor).

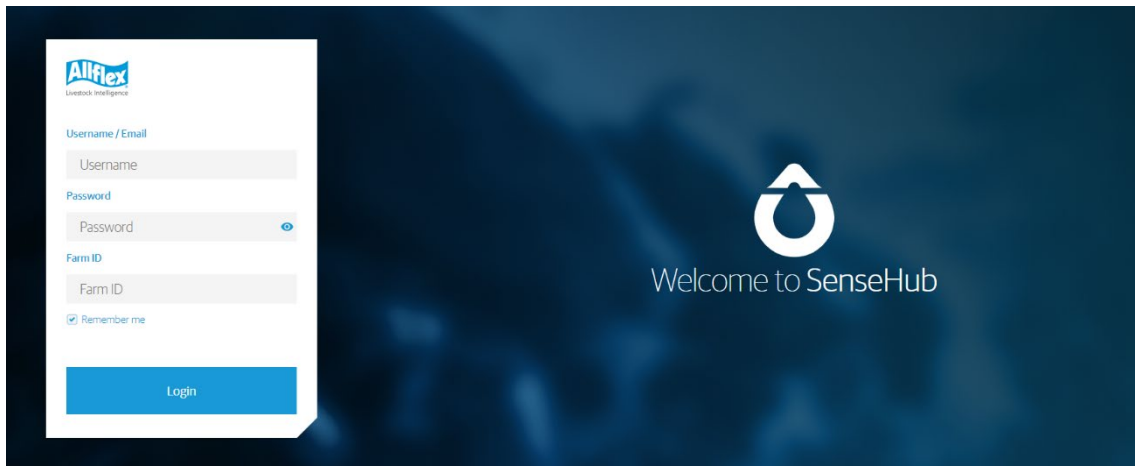
3. Monter deretter **hvit/grå nettverkskabel** fra strømforsyningens uttak merket **DATA IN** (det høyre uttaket på bildet over) til ledig nettverksuttak i din bredbåndsruter.
4. Koble til slutt strøm til strømforsyning.

2. Registrering

Installasjon av programvaren er ferdig når du mottar anlegget.

Gå til internett via nettleseren din (for eksempel Chrome eller Edge).

Skriv inn i adressefeltet i nettleseren: **st.scrdairy.com**

Her legger du inn **brukernavnet** ditt (= mailadressa di). Du legger også inn passordet du valgte tidligere og gårds-ID.

Denne informasjonen ligger vedlagt da vi har gjort klar din konto:

Brukernavn:

Passord: Satt for førstegangs innlogging (kan senere endres via appen på din mobil)

Gårds-ID: EUxxxxxx

Har du bestilt anlegg med ferdig integrering mot Storfekjøttkontrollen skal dyrelista di ligge inne i SenseHub ved oppstart.

Systemet er nå klart til bruk! Skulle det oppstå problemer underveis, kontakt oss på support i OS ID, så hjelper vi deg.

Når begynner SenseHub å samle dyredata?

Så snart transponderen er satt på dyret, og registrert på det aktuelle dyret i SenseHub, begynner systemet ditt å generere data. Likevel vil systemet bruke en til to uker på å bli kjent med dyrets bevegelsesmønster, slik at brunst fanges opp. Brunstgrafen vises ikke før etter sju dager. Helseopplysninger med graf vil imidlertid dukke opp etter ett døgn.

2. Opprette grupper

Vi anbefaler at du deler besetninga i grupper, ettersom dyr i forskjellig alder og av forskjellige raser har ulikt aktivitetsnivå.

- 1) På Hjemskjermen velger du fjøsikonet og så **Grupper**.
- 2) Klikk for å legge til en ny dyregruppe.
- 3) Når du har fylt inn all informasjon, klikk for å lagre.

Navn på feltet	Beskrivelse
Gruppenummer	Gi dyregruppen et nummer
Gruppenavn	Gi dyregruppen et navn
Avdeling	Velg den kategorien som beskriver dyrene som skal være i gruppen; <i>Melking, Kalver, Kviger, Standard og Avsint</i> .
Brunstindeks; grenseverdi	<p>Her skal du angi gruppens grenseverdi for ved hvilket aktivitetsnivå SenseHub skal gi deg varsel om sannsynlig brunst. Som standard er grenseverdien satt til 50. Hvis du synes at systemet gir for mye eller for lite utslag på aktivitet, kan du endre grenseverdiene. Kontakt support på OS ID hvis du ønsker å diskutere endringer.</p> <p>For å fange opp brunsten til kyr med svak brunst kan det være et alternativ å lage til en egen gruppe av disse i SenseHub, der du justerer ned grenseverdien for alarmutslag. Da er det større mulighet for å fange opp brunsten til disse, samtidig som man unngår falske alarmer på resten av flokken.</p>

Anbefalte grenseverdier for brunstvarsel

	Grenseverdi
Mjølkeku	Løsdrikt ku
	Løsdrikt kvige
	Bås ku
	Bås kvige
Ammeku	Aberdeen Angus
	Charolais
	Hereford
	Limousin
	Simmental
	Tiroler Grauvieh

3. Endre innstillinger: Reproduksjon

Innstillingene for reproduksjon styrer når du får varsel om brunst. For å harmonere med norske anbefalinger, foreslår vi å endre verdiene for «Frivillig venteperiode».

- 1) Klikk på fjøsikonet
- 2) Velg «Innstillinger» og gå videre til «Reproduksjon».
- 3) På «Reproduksjon» i mjølkebesetninger anbefales 390 for kvige, 50 for første laktasjon og 60 for andre laktasjon. I ammekubesetninger anbefales 365 for kvige, 30 for første kalving og 30 for andre kalving og høyere.

Dager siden siste kalving/Fødsel **Dairy**

Kvige	▲	390	▼
Første laktasjon	▲	50	▼
2 laktasjon eller høyere	▲	60	▼

Dager siden siste kalving/fødsel **Beef**

Kvige	▼	365	▲
Første kalving	▼	30	▲
Andre kalving og høyere	▼	30	▲

Drektighetslengde

Drektighetslengden varierer mellom rasene. Denne bør derfor justeres ut fra rasen med kortest drektighetslengde i besetninga di.

Drektighetslengde

Dette er antall dager fra inseminering til kalving, gjennomsnittlig drektighetslengde for besetningen.

Dager drektig

Kvige	▼	278	▲
-------	---	-----	---

Rase	Dager
NRF	281
Aberdeen Angus	279
Charolais	286
Hereford	282
Limousin	290
Simmental	286

4. Tildel transpondere

Du kan tildel transponder til hvert dyr direkte fra dyrelista.

1) Klikk på de tre prikkene lengst ut til høyre på det aktuelle dyret.

Dyr i besetningen 100 av 100						
Dyre ID	Gruppe	Status	Laktasjon	DIM/Alder	Flex transponder	
0916	Kuer	Inseminert	6	Markert som utrangert	Tildel transponder	⋮
0969	Kuer	Inseminert	5	135		⋮
0983	Kuer	Inseminert	5	67		⋮

2) Klikk **Tildel transponder**; da kommer dette skjermbildet opp.

Tildel Flex transponder

Legg til Flex transponder for dyret

Transpondernr.

Avbryt

Søk opp

3) Fyll inn transpondernummer.

4) Du kan også legge til transpondere i systemet ved hjelp av NFC (Near Field Communication). På den måten slipper du å taste inn alle sifrene, og du unngår tastefeil. NFC aktiveres automatisk, men funksjonen krever at telefonen støtter NFC-kommunikasjon. En film som viser dette finner du her: www.osid.no/sensehub-versjon-4-4/

5. Fjerne transpondere

Iblant er det nødvendig å skille transponder fra dyr, for eksempel ved slakt eller salg. Ved bytte eller endring av transponder mister du ikke data for det enkelte dyret.

- 1) Bruk søkefunksjonen og finn det aktuelle dyret.
- 2) Klikk på det aktuelle dyret. Dyrets historikk kommer opp.
- 3) Klikk **+**. Da vises et nytt vindu for å registrere hendelser.
- 4) Velg «Tildel» eller «Fjern transponder» i menyen.

×

Legg til hendelse

Fjern Flex transp.

17.06.20 14:57

Gjellende transp.

10783706

5) Kontroller informasjonen. Klikk **✓** for å lagre.

6. Daglige rutiner

På startside får du oversikt over de viktigste rapportene. Her ser vi på den viktigste informasjonen på startside.

Vær oppmerksom på at utseendet på forsida di kan avvike fra det du ser her, ettersom forsida tilpasses individuelt.

Her har du mulighet til å velge hvilke rapporter og nøkkeltall som skal vises. Hvilke nøkkeltall som er tilgjengelige vil variere etter størrelse på besetninga og type besetning.

NB: Dersom du kobler fra anlegget i perioder, vil ikke systemet ha nok data til å vise nøkkeltallene.

Kuer i brunst (ikonene forklares nærmere på side 20)

Kuer i brunst 6 🐄					
343	Gruppe 1		DIM/Alder 178	Optimalt ins.tidsrom	Brunstindeks 60
455	Gruppe 1		DIM/Alder 101	Optimalt ins.tidsrom	Brunstindeks 95

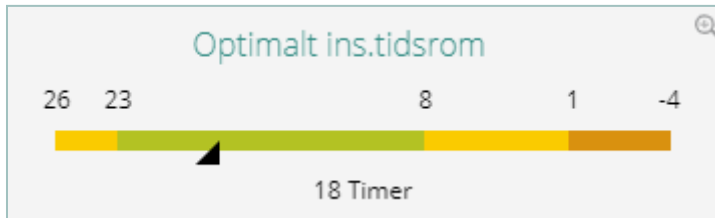
Dersom du ønsker mer detaljerte opplysninger fra denne rapporten, klikker du på og du får opp denne:

Kuer i brunst 8 🐄 av 8										
Dyre ID	Gruppe	Status	Laktasjon	DIM/Alder	Til ins.	Antal insmineringer	Dager siden siste brunst	Dager siden siste insminering	Optimalt ins.tidsrom	Brunstindeks
343	1		5	177	Yes	1	10	100		60
455	1		4	100	Yes	1	28	28		95
509	1		3	78	Yes	0	78			89
537	1		3	180	Yes	3	29	29		95

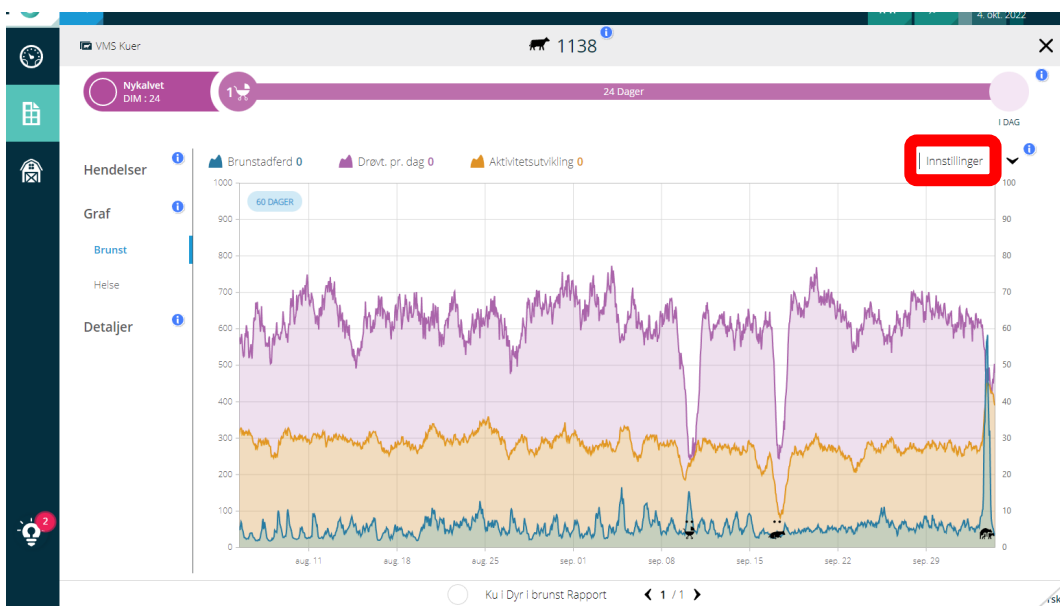
Vi anbefaler inseminering når brunstindeks er over 80. Er brunstindeks lavere enn dette, bør du kontrollere grafer og annen informasjon før du inseminerer.

Trykk på **forstørrelsesglasset** for å utvide feltet og se optimalt insemineringstidsrom.

Klikk på **dyrenummer/linja** dersom du ønsker å se grafer:

Dyr i brunst 1 av 1											
Dyre ID	Gruppe	Status	Laktasjon	DIM/Alder	Til ins.	Antal insemineri...	Dager siden siste brunst	Dager siden siste...	Optimalt ins.tidsrom	Brunstindeks	
1138	VMS Kuer	Nykalvet	1	24	Nei	0	-	-		79	

Klikk på **Innstillinger** for å velge hvilke grafer du vil vise.

Innstillinger

- ☒ Brunstferd
- ☒ Daglig drøvtygging
- ☐ Daglig etetid
- ☒ Aktivitetsutvikling
- ☒ Hendelser

Søk opp uten å lagre Lagre

Kuer til undersøkelse

Rapporten "Kuer til undersøkelse" viser den viktigste informasjonen du bør kontrollere daglig.

Dyr å undersøke 11 							
10		Laktasjon 2	DIM/Alder 47	Helseindeks 77.1	Årsaker Helse		

Siden det kan være ulike årsaker til at et dyr havner i denne rapporten, står årsaken angitt i kolonnen til høyre.

Ønsker du mer detaljerte opplysninger fra rapporten *Kuer til undersøkelse*, klikker du på Dyre-ID.

Kuer til undersøkelse 15 av 15										Sist oppdatert: noen sekunder siden
Inkluder i rapport										
	Gruppe	Status	Laktasjon	DIM/Alder	Dager siden siste brunst	Dager drektig	Helseindeks	Årsaker		
	1048	VMS Kuer	 Åpen	4	241	47	-	100	Kuer uten brunst	
	1082	VMS Kuer	 Klar	3	84	67	-	85.2	Kuer uten brunst	
	1051	VMS Kuer	 Nykalvet	4	25	-	-	96.4	Nykalvere	
	1059	VMS Kuer	 Nykalvet	4	15	3	-	95	Nykalvere	
	1064	VMS Kuer	 Nykalvet	4	1	-	-	100	Nykalvere	
	1098	VMS Kuer	 Nykalvet	2	30	-	-	96.4	Nykalvere	
	1101	VMS Kuer	 Nykalvet	2	20	-	-	97.3	Nykalvere	
	1138	VMS Kuer	 Nykalvet	1	24	-	-	91.9	Nykalvere	
	1142	VMS Kuer	 Nykalvet	1	9	-	-	100	Nykalvere	
	1144	Kviger	 Drektig kvige	0	695	213	257	77.7	Helse	

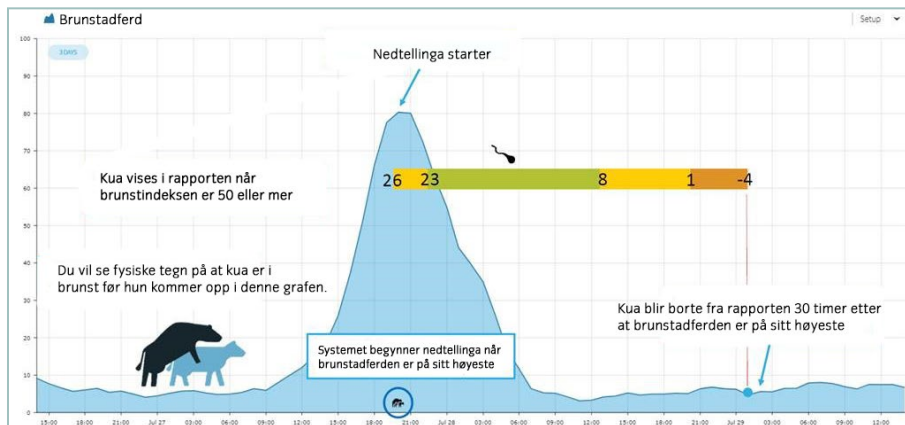
Vi anbefaler at du sjekker disse rapportene daglig:

Kuer i brunst	Viser hvilke dyr som er i brunst, inkludert dyr som skal insemineres.
Uten brunst	Viser dyr som ikke har vist brunst
Dyr som må undersøkes	Viser dyr som krever mer oppmerksomhet. Denne kan tilpasses ved å legge til ulike parameter
Helse	Viser dyr som bør følges opp fordi de har statuser som bør sjekkes, basert på blant annet laktasjon, helseindeks og drøvtygging.
Grupperutine	Her vises en oversikt over normalaktivitet og drøvtygging, sammenlignet med gjennomsnitt fra siste to uker
Varmestress	Her vises en oversikt over varmemstressnivå i de ulike gruppene i besetninga.

OBS: Hvilke rapporter som er tilgjengelige er avhengig av hvilken programversjon du har (Advanced eller Premium).

7. Insemineringstidspunkt

Denne figuren viser hvordan du tolker tidsvindu for inseminering opp mot kuas brunst-aktivitet. Som det fremgår her, starter timetelleren i det brunstgrafen når sin topp og begynner å falle.

Ved bruk av kjønnsseparert sæd vil optimalt insemineringstidspunkt (tilsvarende grønt område) være når telleren står mellom 16 og 0.

Kjønnsseparert sæd

Visning av optimalt insemineringstidspunkt for kjønnsseparert sæd må du aktivere i **Innstillinger**. Med standard-innstilling vises ikke dette tidsvinduet.

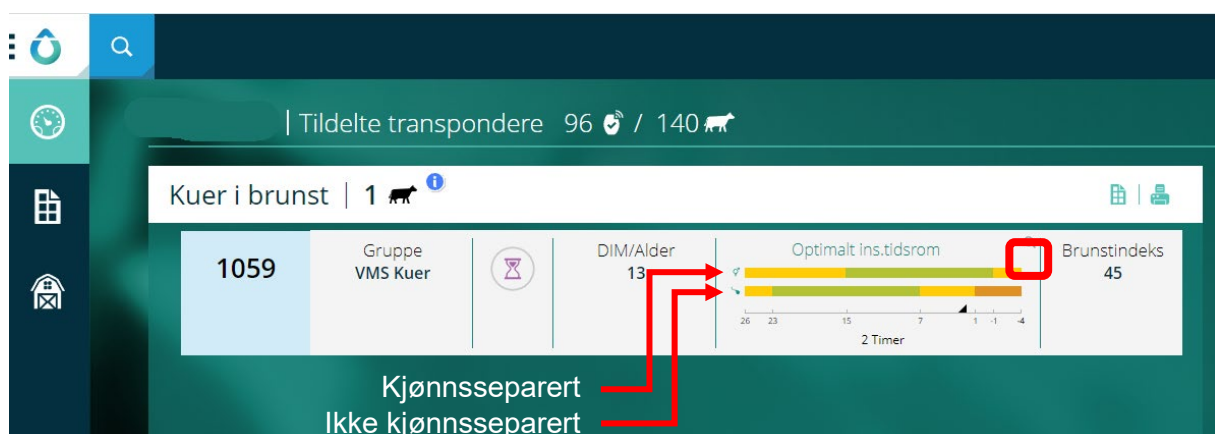
1. Gå til **Innstillinger**
2. Velg **Kjønnsseparert sæd**

Sexed Semen

Choose here if the farm is using Sexed Semen in the breeding program. Choosing Sexed Semen displays an additional breeding window calculation showing the optimal breeding timing when using Sexed Semen

☐ Using Sexed Semen

3. Velg **Dyr i brunst**-rapporten. Da kommer det opp to horisontale grafer på Optimalt ins.tidsrom. Visningen for kjønnsseparert sæd er alltid den øverste. Klikk på forstørrelsesglasset for å forstørre visningen.

8. Sette opp favorittrapporter

- 1) Klikk for å åpne rapportmenyen.
- 2) Klikk på den hvite stjerna ved den rapporten du ønsker å legge til som favoritt.
- 3) Stjerna skifter farge fra hvit til grønn. Det viser at du har lagt til rapporten som favoritt.
- 4) For å fjerne en rapport fra favoritter: Klikk på stjerna en gang til. Den endres da til hvit, og rapporten er ikke lenger en favoritt.

Reproduksjon	
★ Kuer i brunst	3
☆ Uten brunst	0
☆ Unormale brunster	0
☆ Mistenkt for abort	0

Symboler

Kalving	Systemhelse	Lidelse	Skal ikke insemineres	System-brunst	Ins	Drektighets-kontroll
						
Kalving er registrert	Helseindeksen til et dyr er under fastsatt grenseverdi	Et dyr kan være sykt	Dyret skal ikke insemineres	Systemet har registrert brunst	Inseminering er registrert	
Ute av besetning	Avsining	Endring av gruppe	Kasting	Tildel SCR-transp	Oppdatert programvare	Transponder fjernet
						
Kua er tatt ut av besetninga			Kasting er registrert	Transponder er registrert	Transponder har fått oppdatert programvare	Transponder er fjernet fra dyret

Slik får du enda bedre utbytte av SenseHub

Nyttige tips for deg som installerer SenseHub i båsfjøs:

- Uregelmessig lufting (for eksempel lufting noen dager i uka) påvirker datakvaliteten
- Krybbeende anbefales å være 90 cm
- Ved bruk av elektronisk ku-rein (ku-trener); hev strømmen når brunst nærmer seg
- Se til at drikkekar fungerer godt (tilfredsstillende trykk på vannet)
- Lag egne grupper i SenseHub med dyr med svak brunst, og juster grenseverdien for alarmutslag ned for denne gruppa
- For å slippe flere halsreimer på kyrne, kan du binde opp båndet som transponderen er festet i

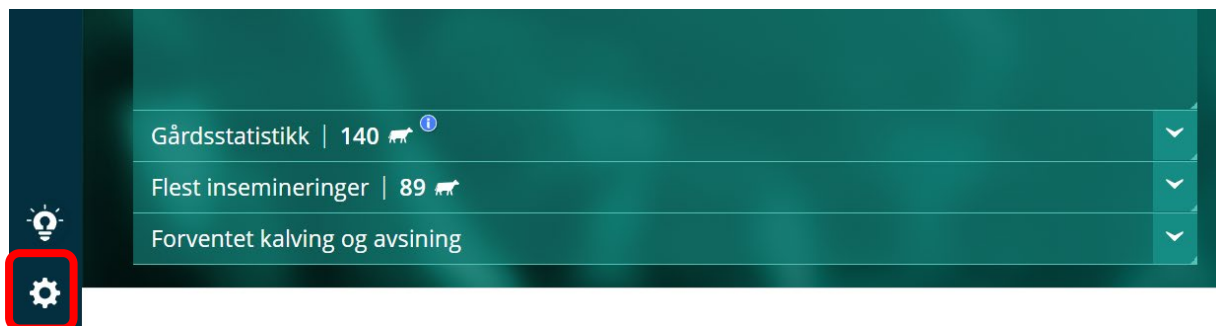
Tidspunkt for påsetting av transpondere

Vi anbefaler å tildele transponder til dyret minst en måned før planlagt inseminering. Jo mer data systemet har, jo mer nøyaktig blir angivelsen av optimalt tidspunkt for inseminering.

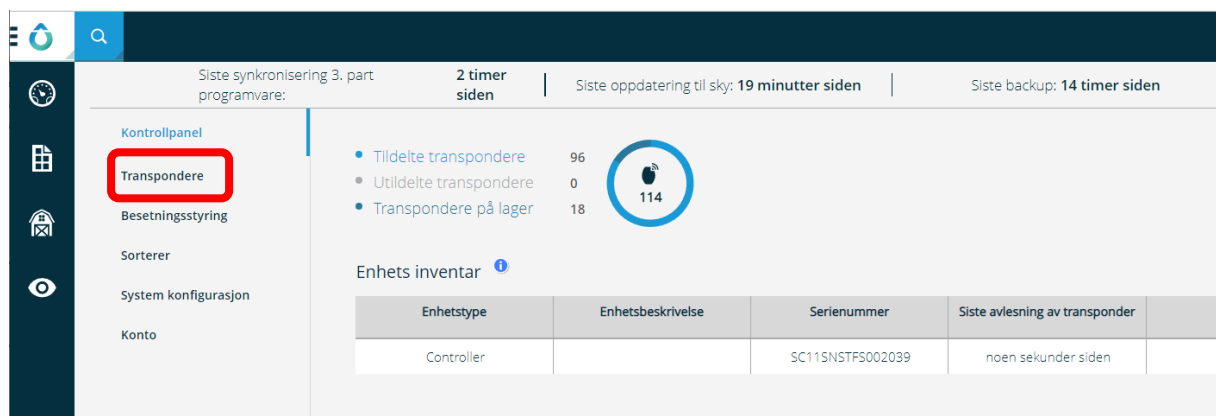
SenseHub øretransponder v2

Øretransponderen har en LED-lysindikator som blinker når et dyr må sjekkes nærmere. LED-lampa har to ulike blinkemodus, langsomt og hurtig. Hastighetene kan stilles inn til å gjelde ulike grupper dyr, for eksempel langsomt for kviger som snart skal kalve, og hurtig for kyr som er i brunst. Blinkefunksjonen kan tilpasses til det tidspunktet du vanligvis er i fjøset.

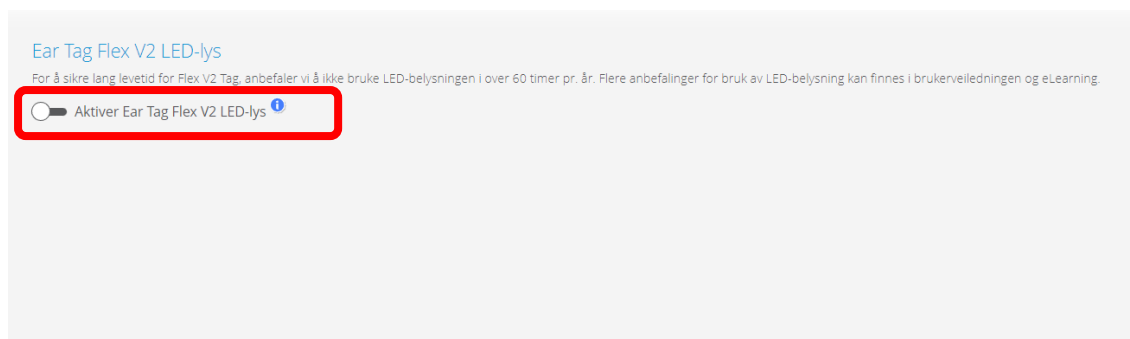
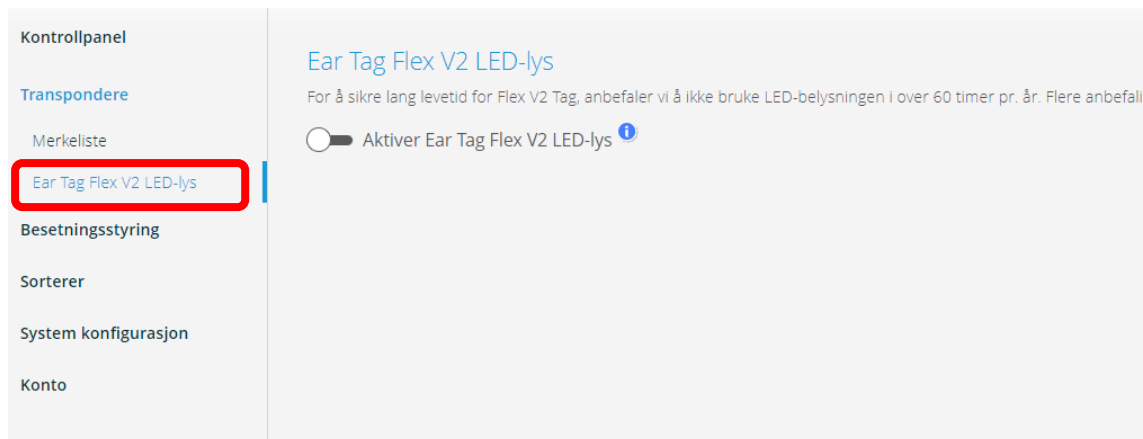
Slik aktiverer du LED-lysindikatoren

Klikk tannhjulet nederst i venstre hjørne.

Velg **Transpondere** i menyen. Deretter velger du **Ear Tag Flex V2 LED-lys** under Transpondere:

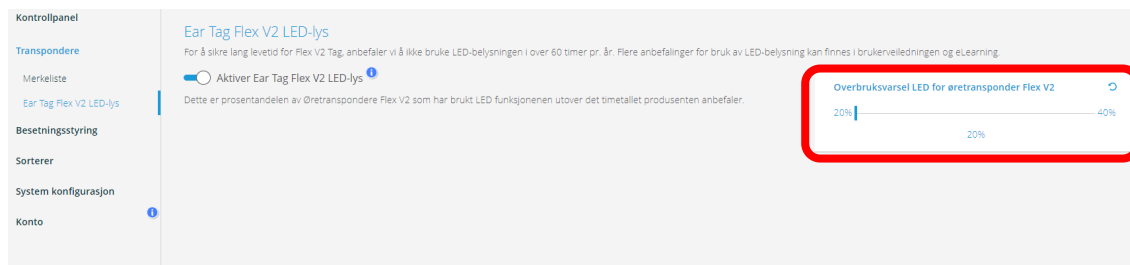

Skyv «bryteren» for å aktivere. Lagre deretter.

Varsel om overforbruk av LED-lysindikatoren

Du får automatisk et varsel når bruken øretransponderens LED-lysindikator overstiger de anbefalte grensene. Varslet forteller deg hvordan du skal justere innstillingene for å optimalisere bruken av LED-lyset. På den måten unngår du å forkorte transponderbatteriets levetid.

NB: Denne funksjonen krever at minst 30 dyr i besetningen har øretransponder. Har du færre dyr med øretransponder, er ikke denne funksjonen tilgjengelig.

Varsel om redusert batterikapasitet på øretransponderen

Du får også varsel når øretransponderens batteri begynner å nærme seg slutten av sin levetid, og ved eventuell batterifeil. Når batteriet begynner å nærme seg utløpstida, slås LED-funksjonen automatisk av. I tillegg blir det lagt til et rødt ikon i dyrerapporten på de dyra som har en transponder med svak batterikapasitet.

Support og kontakt

Har du spørsmål om SenseHub-systemet ditt? Ta kontakt med oss i OS ID for support!

Bernt Olav Langbekkhei

Camilla Telnes

Åpningstider: Mandag – fredag, kl. 09.00 – 15.00

Telefon: (+ 47) 62 49 77 00

E-post: post@osid.no

Web: osid.no/support-sensehub

Facebook: Forum for SenseHub-brukere

YouTube: youtube.com/c/OSIDas

Geno og OS ID samarbeider om salg av SenseHub.

geno.no | osid.no

